

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU PLACÓWEK OŚWIATOWYCH
W PARYSOWIE
ROK SZKOLNY 2025/2026**

Parysów, 12 września 2025 r.

I. Wstęp

Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

Program ten jest skierowany do wszystkich uczniów ZPO w Parysowie. Jest odpowiedzią na potrzeby, problemy i zagrożenia, jakie mogą pojawić się w klasie, szkole i środowisku. Został opracowany po wcześniejszym rozpoznaniu potrzeb uczniów oraz po zasięgnięciu opinii rodziców, obserwacji środowiska szkolnego, rówieśniczego i rodzinnego uczniów, analizy raportu z diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących, analizy osiągnięć szkolnych uczniów i absolwentów, analizy dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji wychowawczej. Stanowi wytyczne do pracy wychowawczej i profilaktycznej dla dyrektora szkoły, specjalistów szkolnych, wychowawców, nauczycieli, pracowników administracyjnych oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły.

Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju, oraz profilaktyka, rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Celem działań wychowawczych szkoły jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności społecznych, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata, oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia.

Wychowanie to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży” (art. 1 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe).

Działania wychowawcze określone w niniejszym programie obejmują w szczególności:

- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- tworzenie spójnego środowiska wychowawczego, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu/samorządu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym oraz zaangażowaniu w działalność podmiotów.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Działania profilaktyczne określone w niniejszym programie obejmują w szczególności:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji,
- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Obowiązujące akty prawa:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Powszechna deklaracja praw człowieka,
- Konwencja o prawach dziecka,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1280 ze zm.),

Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego cechować będzie, niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień, posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu,
- jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak nie bezkrytycznie,
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad, które wyznaczają kierunek jego działania,
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania,

- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata,
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym,
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy,
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.

Program określa wydzielone obszary działania:

~~1.~~ — fizyczną – ukierunkowaną na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,

~~2.~~ — psychiczną – ukierunkowaną na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,

~~3.~~ — społeczną – ukierunkowaną na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,

~~4.~~ — aksjologiczną – ukierunkowaną na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Struktury oddziaływań wychowawczo – profilaktycznych

Dyrektor szkoły:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie placówki, stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej,
- organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły,
- uczestniczy w procesie diagnozy zagrożeń szkoły oraz w oddziaływaniach wychowawczo-profilaktycznych,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole, dbając o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,

- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji,
- przekazują i egzekwują stosowanie ogólnie przyjętych norm kulturalnego zachowania,
- wdrażają dzieci do poczucia obowiązku i odpowiedzialności za własne postępowanie.

Wychowawcy:

- prowadzą konsultacje dla rodziców,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego,
- sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w swojej klasie,
- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie poprzez rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów, współpracując w tym zakresie ze specjalistami pracującymi w szkole,
- opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym (uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów),

- przygotowują sprawozdania z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- wykonują zadania jako członkowie zespołów wychowawczych zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowania uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami i wewnątrzszkolnym systemem oceniania uczniów,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują program wychowawczo-profilaktyczny, a w szczególności:

- uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy,
- reagują na przejawy niedostosowania społecznego u uczniów,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji,
- prowadzą rozmowy z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- kształtują u uczniów pozytywne myślenie i stawianie na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,

Uczniowie

Wszyscy uczniowie szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu:

- otrzymują dość zachęty, aby uczyć się śmiałości,
- w pełni aprobowani uczą się lubić samych siebie,
- często słyszą słowa uznania,
- uczą się stawiać sobie cele,
- w poczuciu bezpieczeństwa uczą się ufać sobie i innym,
- otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość.

Rada pedagogiczna szkoły:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje wspólnie z dyrektorem dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- dokonuje ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Psycholog i pedagog szkolny:

- udzielają pomocy uczniom, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, oraz uczniom, którzy padli ofiarą przestępczości,
- w sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez uczniów, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo,
- współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, z kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów,
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów, prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi – indywidualne i grupowe, stosują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów,
- organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów,
- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów (indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych),
- współpracują z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych.

Pedagog specjalny

- 1) współpracuje z nauczycielami grup lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi, do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkolnym (np.: rekomendowanie programów/projektów/innych działań, których celem jest aktywizacja dzieci z niepełnosprawnościami na terenie przedszkola), oraz dostępności o której mowa

- w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975 i 1079) (tj. monitorowanie dostępności architektonicznej budynku, sprawdzenie, czy uczniowie z niepełnosprawnościami znają procedurę ewakuacyjną, monitorowanie strony przedszkola pod kątem tagów i opisów zdjęć),
- prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
 - określeniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka;
- 2) pracuje w zespole ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej i współpraca z zespołem, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniami w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego, którzy posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienie temu dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
 - 3) koordynuje pracę zespołów nauczycieli pracujących przy WOPFU i IPET,
 - 4) wspiera nauczycieli i innych specjalistów w:
 - rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych dzieci lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola,
 - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z dzieckiem,
 - dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka oraz jego możliwości psychofizycznych,
 - doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb dziecka,
 - 5) w miarę potrzeb udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom, uczestniczy w spotkaniach z rodzicami dzieci,
 - 6) współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami z:
 - rodzicami uczniów,
 - poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
 - placówkami doskonalenia nauczycieli,

- innymi szkołami i placówkami,
 - organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci, uczniów,
- 7) przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły w zakresie zadań o których mowa powyżej.

Diagnoza zagrożeń

ZPO każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej, korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców, uczniów i nauczycieli na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej, diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących,
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie,
- ludzkich zasobów szkoły, tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli, rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się, kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga, pedagoga specjalnego, logopedy i psychologa,).

Raport z diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących w Zespole Placówek Oświatowych w Parysowie w roku szkolnym 2025/2026 stanowi załącznik 1 do Programu.

Działania o charakterze wychowawczo – profilaktycznym i formy realizacji w roku szkolnym 2025/2026

Szczegółowe zadania do pracy wynikają z diagnozy przeprowadzonej w szkole, w tym ewaluacji dotychczasowego programu wychowawczo-profilaktycznego, z uwzględnieniem wytycznych MEiN w zakresie ochrony zdrowia psychicznego uczniów.

DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYM I FORMY REALIZACJI.

SFET A	ZADANIA	REALIZACJA	ODPOWIEDZIA LNI
SFETA EMOCJONALNA			

<p>Kształtowanie dobrostanu ucznia, zdrowej pod względem emocjonalnym i psychicznym osobowości.</p> <p>Działania reintegrujące zespoły klasowe.</p> <p>Pomoc w adaptacji nowo przyjętym uczniom.</p> <p>Działania wzmacniające czynniki chroniące</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.——Zajęcia integracyjno-adaptacyjne w klasach. 2.——Prowadzenie tematycznych godzin wychowawczych dot. poznania siebie, refleksji nad sobą, rozpoznawania emocji i uczuć, znajomości alternatywnych sposobów radzenia sobie z problemami i stresem, tolerancji oraz właściwej komunikacji międzyludzkiej. 3.——Organizacja wycieczek, dni tematycznych. 4.——Przeprowadzenie godzin wychowawczych dotyczących tolerancji oraz właściwej komunikacji międzyludzkiej. 5.——Organizacja wydarzeń: „Pasowanie uczniów klas I”, „Pożegnanie ósmoklasistów”, „Zabawa karnawałowa”. 6.——Docenianie osiągnięć uczniów (pochwały, dyplomy, nagrody) a także inne zaangażowania uczniów. 7.——Projekty edukacyjne i prospołeczne budujące poczucie wspólnoty. 	<p>Wychowawcy Pedagog szkolny Dyrektor Nauczyciele</p>
<p>Informacje dotyczące instytucji oferujących pomoc rodzinom borykającym się z trudnościami.</p> <p>Współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.——Udzielanie informacji dot. pomocy psychologiczno-pedagogicznej. 2.——Podanie rodzicom adresów instytucji, w których mogliby szukać fachowej pomocy. 3.——Pedagogizacja rodziców na temat wychowania, zdrowia psychicznego i higieny cyfrowej. 4.——Spotkania ze specjalistami dla rodziców (pedagog, psycholog, policjant, terapeuta). 5.——Konsultacje indywidualne dla rodziców. 6.——Utrzymanie stałej współpracy z GOPS, Poradnią PP, asystentem rodziny. 	<p>Pedagog/ Psycholog szkolny</p>

<p>Stymulowanie wszechstronnego rozwoju uczniów poprzez ukazywanie i pogłębianie wartości wiedzy, rozbudzanie ciekawości, motywacji do nauki i osiągnięć edukacyjnych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie odpowiednich, różnorodnych metod i form pracy. 2. Stosowanie metod aktywizujących na lekcjach. 3. Spotkania dla nauczycieli dotyczące sposobów na podnoszenie motywacji uczniów. 4. Prowadzenie godzin wychowawczych o stylach uczenia się, motywacji. Realizacja w klasach 4 Ogólnopolskiego Projektu Edukacyjnego „Uczę się uczyć się” 5. Organizowanie dni tematycznych (Dzień Języków Obcych, Światowy Dzień Zdrowia, Czytanie na trawie, Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia itp.). 6. Organizowanie konkursów przedmiotowych. 	<p>Dyrektor Nauczyciele Koordynatorzy konkursów, projektów i akcji</p>
<p>Wspomaganie wychowawczej roli rodziny w trakcie realizacji procesu wychowawczo-dydaktycznego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja zajęć Edukacja Zdrowotna. 2. Odpowiedni dobór tematyki godzin wychowawczych. 3. Cykliczne spotkania z rodzicami. 	<p>Nauczyciel EZ Wychowawcy Pedagog/Psycholog szkolny Nauczyciele współorganizujący kształcenie</p>
<p>Wzmacnianie odporności psychicznej i samooceny uczniów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania z psychologiem, pedagogami o emocjach, samoocenie, radzeniu sobie ze stresem. 2. TUS dla uczniów wymagających wsparcia w tym obszarze. 3. Zajęcia integrujące i relaksacyjne. 4. Działania promujące zdrowie psychiczne. 	<p>Pedagogzy Psycholog Wychowawcy</p>

	<p>Rozwijanie zainteresowań kulturą i sztuką.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacje wycieczek do teatru, muzeów. 2. Organizacja wydarzeń kulturalnych na terenie szkoły: akademie okolicznościowe, wystawy prac. 3. Współpraca z Biblioteką Gminną. 4. Organizacja wycieczek edukacyjnych. 5. Organizacja konkursów szkolnych. 6. Organizacja akademii i przedstawień szkolnych. 	<p>Wychowawcy, Bibliotekarze, Nauczyciele Koordynatorzy projektów i konkursów</p>
--	--	--	---

SFERA SPOŁECZNA			
	<p>Rozwijanie pasji i zainteresowań uczniów.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lekcje wychowawcze, rozmowy na temat zainteresowań. 2. Udział uczniów w konkursach wiedzy, olimpiadach, zawodach, działalność w organizacjach uczniowskich np., Samorząd Szkolny 3. Propagowanie wolontariatu, angażowanie uczniów w działalność Szkolnego Koła Wolontariatu. 4. Zapoznanie uczniów z zasadami właściwego zachowania w miejscach publicznych oraz w szkole. 5. Tworzenie przestrzeni dla uczniów do prezentacji swoich pasji i zdolności. 	<p>Wychowawcy, Dyrektor Nauczyciele Nauczyciele</p>

Rozwijanie samodzielności, innowacyjności, kreatywności i przedsiębiorczości.	1. Udział w konkursach i projektach edukacyjnych. 2. Praca w Samorządzie Uczniowskim. 3. Praca na rzecz wolontariatu. 4. Organizacja wystaw i wydarzeń prezentujących osiągnięcia uczniowskie.	Wychowawcy Koordynatorzy konkursów
Rozwijanie kompetencji matematycznych i interdyscyplinarnych.	1. Projekty i konkursy matematyczne. 2. Gry i łamigłówki matematyczne. 3. Organizacja zajęć rozwijających umiejętności i zdolności uczniów.	Nauczyciele Nauczyciele przedmiotów ścisłych
Pełnienie ról społecznych.	1. Organizacja godzin wychowawczych w tej tematyce. 2. Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami ucznia i dziecka. 3. Praca w samorządzie i wolontariacie. 4. Współpraca ze społecznością lokalną. 5. Prowadzenie zajęć z doradztwa zawodowego.	Wychowawcy Opiekunowie Wolontariatu, Nauczyciel doradztwa zawodowego
Organizowanie alternatywnych i twórczych sposobów spędzania wolnego czasu przez uczniów.	1. Organizowanie imprez szkolnych. 2. Aktywny udział uczniów w wycieczkach, zawodach sportowych. 3. Udział uczniów w programach i projektach edukacyjnych.	Wychowawcy, Nauczyciele, Dyrektor, Opiekunowie projektów

<p>Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie przemocy, agresji rówieśniczej, hejtowi.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie pogadanek, warsztatów, lekcji wychowawczych dotyczących przyczyn, rodzajów przemocy i agresji. 2. Bieżące diagnozowanie problemu agresji i przemocy, obserwacje uczniów, integracja zespołów klasowych. 3. Organizowanie warsztatów, lekcji wychowawczych dotyczących tolerancji i akceptacji. 4. Spotkania z przedstawicielami Policji. 5. Działania interwencyjne. Spójne reagowanie na agresję, hejt i wulgaryzmy. 6. Realizacja w klasach 7 programu profilaktycznego Rówieśnicy. 	<p>Wychowawcy, Nauczyciele, Wychowawcy, Dyrektor Pedagog/Psycholog szkolny</p>
---	---	--

	<p>Opieka nad uczniami przejawiającymi zachowania ryzykowne.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indywidualne rozmowy wychowawców i nauczycieli z uczniami. 2. Spotkania z uczniami mającymi problemy. 3. Kierowanie do placówek służących fachową pomocą. 4. Spotkania z rodzicami uczniów przejawiających trudności szkolne. 	<p>Wychowawcy, Pedagog szkolny Dyrektor Psycholog</p>
	<p>Rozpoznanie środowisk rodzinnych uczniów.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznanie i analiza środowisk rodzinnych dzieci. 2. Organizowanie opieki i pomocy. 3. Współpraca szkoły z OPS, PCPR, asystentem rodziny celem udzielenia najuboższym uczniom i ich rodzinom pomocy. 4. Rozmowy z rodzicami mającymi kłopoty wychowawcze z dziećmi, umożliwienie im kontaktu z psychologiem lub innym specjalistą. 	<p>Wychowawcy, Pedagog / Psycholog szkolny</p>

<p>Dostarczanie uczniom wiedzy na temat uzależnień oraz ich skutków.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prelekcje filmów na temat wybranych uzależnień. 2. Lekcje, godziny wychowawcze, warsztaty dotyczące nikotynizmu i alkoholizmu. 3. Pogadanki na temat szkodliwości środków odurzających, w tym dopalaczy. 4. Apele i warsztaty tematyczne. 	<p>Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny</p>
<p>Działania proekologiczne. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja Dnia Ziemi. 2. Lekcje wychowawcze. 3. Akcja Sprzątanie Świata. 	<p>Koordinatorzy akcji Wychowawcy Nauczyciele</p>
<p>Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, kulturowej, regionalnej, etnicznej i indywidualnej oraz przynależności do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy. Edukacja obywatelska i postawy patriotyczne.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja uroczystości patriotycznych na terenie szkoły: Święto Patrona Szkoły, Święto Odzyskania Niepodległości, Święto Konstytucji 3 Maja. 2. Udział reprezentacji szkoły (sztandar) w lokalnych uroczystościach patriotycznych. 3. W miarę możliwości organizacja wyjść i wycieczek do miejsc związanych z historią i kulturą Polski i Europy. 	<p>Dyrektor Wychowawcy Nauczyciele historii Opiekunowie sztandaru Koordinatorzy konkursów i akcji</p>

SFERA INTELEKTUALNA

<p>Wspieranie procesu rozwoju uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz wyrównywanie braków edukacyjnych.</p>	<p>1. Prowadzenie diagnozy możliwości i potrzeb ucznia.</p> <p>2. Udzielane wsparcie psychologiczno-pedagogiczne z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych poprzez organizację i prowadzenie zajęć: SI, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, dydaktyczno-wyrównawczych, o charakterze terapeutycznym, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych i rewalidacyjnych.</p> <p>3. Angażowanie uczniów o potrzebie kształcenia specjalnego w życie klasy, szkoły, zachęcanie do zaangażowania w akcje i konkursy.</p> <p>4. Systematyczne prowadzenie zajęć integrujących zespół klasowy.</p> <p>5. Prowadzenie indywidualnych konsultacji i rozmów wspierających.</p>	<p>Dyrektor Wychowawcy Nauczyciele Specjaliści</p>
<p>Wspomaganie nauki i funkcjonowania uczniów cudzoziemców oraz osób będących obywatelami polskimi powracających</p>	<p>1. Integrowanie zespołów klasowych.</p> <p>2. Objęcie uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną w miarę potrzeb i możliwości.</p> <p>3. Stosowanie indywidualizacji nauczania.</p>	<p>Dyrektor Wszyscy nauczyciele</p>

z innych krajów.		
Kształtowanie u uczniów umiejętności segregowania i krytycznego odbioru informacji, wytworów kultury masowej oraz przeciwdziałanie ujemnym skutkom masowego przekazu audiowizualnego.	1. ———Rozmowy, dyskusje na temat fizycznych i psychicznych konsekwencji uzależnienia od telewizji, komputera itp. 2. ———Uświadomienie zagrożeń wynikających z nadmiernego korzystania z Internetu. 3. ———Pogadanki, inscenizacje, gry dydaktyczne z zastosowaniem przykładów manipulacji występujących w reklamach, dyskusjach politycznych.	Nauczyciele polonistów, Nauczyciele informatyki, Wychowawcy, Pedagog szkolny
Rozwijanie umiejętności zawodowych i wspieranie w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określeniu dalszej drogi edukacji.	1. ———Zajęcia z doradztwa zawodowego. 2. ———Odpowiedni dobór tematyki godzin wychowawczych. 3. ———W miarę możliwości udział w dniach otwartych i odwiedzenie szkół ponadpodstawowych.	Nauczyciel doradztwa zawodowego Pedagog/Psycholog Wychowawcy

<p>Upowszechnienie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji językowych i zainteresowań czytelniczych z uwzględnieniem nowego kanonu lektur.</p> <p>Promocja mobilności i rozwijanie kompetencji językowych (Erasmus+)</p>	<p>1. Prowadzenie lekcji bibliotecznych.</p> <p>2. Poprawne komunikowanie się językiem polskim podczas zajęć.</p> <p>3. Współpraca z Biblioteką Gminną.</p> <p>4. Organizacja eliminacji szkolnych Konkursu Recytatorskiego.</p> <p>1. Tworzenie gazetek szkolnych oraz regularne posty na szkolnym Facebooku z informacjami o projekcie.</p> <p>2. Zorganizowanie „Dnia Języków”</p> <p>3. Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach językowych i projektach.</p>	<p>Nauczyciele biblioteki, Nauczyciele j. polskiego Koordynatorzy akcji i konkursów</p> <p>Koordynator projektu Nauczyciele języka angielskiego.</p>
<p>Rozwijanie kompetencji cyfrowych poprzez kształtowanie umiejętności korzystania z narzędzi współczesnej technologii informacyjnej.</p>	<p>1. Upowszechnienie zasad bezpiecznego korzystania z metod, form informatycznych i Internetu podczas zajęć edukacyjnych z różnych przedmiotów.</p>	<p>Nauczyciele informatyki, Wychowawcy</p>

<p>Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z Internetu oraz portali społecznościowych. Profilaktyka cyberprzemocy i ograniczenie nadużywania telefonów.</p>	<p>1. Blokowanie stron zawierających szkodliwe treści i instalowanie programów zabezpieczających komputery. 2. Pedagogizacja rodziców w zakresie bezpieczeństwa dzieci w sieci. 3. Udział szkoły w obchodach Dnia Bezpiecznego Internetu. 4. Warsztaty ze specjalistami (policjant, psycholog szkolny) na temat zagrożeń w sieci.</p>	<p>Nauczyciele informatyki, Wychowawcy, Pedagog/Psycholog szkolny.</p>
--	---	--

SFERA DUCHOWA			
	<p>Kształtowanie postaw akceptacji i życzliwości poprzez umacnianie więzi koleżeńskich i międzyludzkich.</p>	<p>1. Organizacja akcji i imprez integrujących zespół klasowy (np. Mikołajki, Bal karnawałowy, Andrzejką). 2. Pogadanki na lekcjach wychowawczych. 3. Obchody Światowego Dnia Świadomości Dystrofii Mięśniowej Duchenne'a, Światowego Dnia Zespołu Downa itp.</p>	<p>Wychowawcy klas Pedagog szkolny</p>
	<p>Propagowanie właściwych postaw prospołecznych takich jak: tolerancja, postawa wzajemnej pomocy wobec osób niepełnosprawnych, potrzebujących oraz</p>	<p>1. Zachęcanie do udziału w grupie wolontariatu. 2. Prowadzenie pogadanek na godzinie wychowawczej. 3. Organizacja dni tematycznych: Światowy Dzień Kolorowej Skarpetki.</p>	<p>Dyrektor Wychowawcy Wszyscy nauczyciele Koordynatorzy projektów i akcji</p>

	przybyłych do Polski.		
	Wspomaganie uczniów do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez wprowadzanie w świat wartości takich jak ofiarność, współpraca, altruizm.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z organizacjami, instytucjami i fundacjami niosącymi pomoc potrzebującym. 2. Organizacja akcji charytatywnych, dni tematycznych. 3. Zachęcanie do pracy w Szkolnym Kole Wolontariatu. 4. Lekcje religii. 	<p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Opiekunowie Szkolnego Koła Wolontariatu</p> <p>Nauczyciele religii</p>
SFERA FIZYCZNA			
	Dostarczanie wiedzy na temat różnych aspektów zdrowia. Działania wychowawcze mające na celu integrowanie całego środowiska szkolnego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja akcji w ramach Dnia Sportu, Dnia Dziecka, itp. 2. Prowadzenie lekcji wychowawczych, pogadanek poświęconych tematyce zdrowia fizycznego i psychicznego. 3. Rozwijanie zainteresowań sportem, propagowanie zdrowego stylu życia i aktywnego wypoczynku. 4. Prezentacje o tematyce zdrowotnej (właściwe odżywianie, profilaktyka chorób, pierwsza pomoc, higiena pracy i odpoczynku). 	<p>Nauczyciele różnych przedmiotów w szczególności nauczyciele w-f i biologii</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Dyrektor</p> <p>Pedagog/ psycholog</p>

	Działania profilaktyczne mające na celu poszerzenie świadomości uczniów na temat szkodliwości używek (papierosów, e-papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy, napojów energetyzujących i innych substancji odurzających).	1. Pogadanki, lekcje wychowawcze dotyczące uzależnień. 2. Prelekcje z przedstawicielami policji dot. odpowiedzialności karnej nieletnich 3. Zapoznanie z prawem polskim na lekcjach WOS. 4. Propagowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego w dni tematyczne np. „Dzień bez energetyków”. 5. Włączanie aktywności fizycznej w uroczystości i dni tematyczne.	Wychowawcy Pedagog/Psycholog szkolny Nauczyciele biologii, wiedzy o społeczeństwie.
	Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie chorobom.	1. Pogadanki, lekcje wychowawcze poświęcone dbaniu o zdrowie. 2. Organizacja Dnia Zdrowia. 3. Kontakty z rodzicami	Nauczyciele biologii, Wychowawcy, Wszyscy nauczyciele Dyrektor
	Motywowanie uczniów do dbałości o higienę osobistą.	1. Organizowanie godzin wychowawczych poświęconych higienie osobistej ucznia. 2. Rozmowy indywidualne z uczniem na temat higieny, szczególnie w okresie dorastania.	Wychowawcy
	Promowanie racjonalnego odżywiania.	1. Racjonalne żywienie, analiza piramidy pokarmowej, układanie jadłospisu podczas lekcji biologii. 2. Zaburzenia żywieniowe (anoreksja, bulimia itp.) – lekcje wychowawcze oraz lekcje wychowania fizycznego. 3. Udział w programie: „Mleko, owoce i warzywa w szkole”.	Dyrektor Pedagog/Psycholog szkolny Nauczyciele biologii, Nauczyciele Wychowawcy

<p>Dbalność o właściwy rozwój fizyczny i kondycję ucznia.</p>	<p>1. Organizowanie wycieczek pieszych, autokarowych, lekcji w terenie. 2. Dostosowanie krzeseł i ławek do wzrostu ucznia. 3. Przeprowadzenie pogadarek dotyczących higieny nauki, odpoczynku i snu. 4. Organizacja Dnia Dziecka, Dnia Zdrowia itp.</p>	<p>Wychowawcy Dyrektor Nauczyciele wychowania-fizycznego.</p>
<p>Wzmacnianie i ochrona zdrowia psychicznego dzieci w tym radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi.</p>	<p>1. Zorganizowanie Dnia Zdrowia Psychicznego. 2. Dostarczenie informacji o instytucjach, w których można szukać pomocy. 3. Prowadzenie rozmów wspierających z uczniami oraz realizacja zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz o charakterze terapeutycznym. 4. Prowadzenie zajęć na godzinie wychowawczej dotyczących zdrowia psychicznego, radzenia sobie ze stresem. 5. Dostosowywanie metod i technik pracy do kondycji psychicznej uczniów. 6. Przeprowadzenie w klasach 8 zajęć o tematyce radzenia sobie ze stresem egzaminacyjnym.</p>	<p>Pedagog/ Psycholog szkolny Wychowawcy Nauczyciele</p>

	Bezpieczeństwo uczniów w szkole.	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1. Pogadanki na temat zasad BHP. obowiązujących w szkole, ćwiczenia ewakuacji szkoły. 2. 2. Monitoring wizyjny terenu szkoły. 3. 3. Opracowanie harmonogramu dyżurów nauczycielskich podczas przerw międzylekcyjnych. 4. 4. Organizowanie w miarę możliwości spotkań, pogadek z osobami zajmującymi się profilaktyką np. Policją. 5. 5. Monitoring frekwencji uczniów na lekcjach. Bieżące reagowanie na nieobecność uczniów. Indywidualne rozmowy z uczniami opuszczającymi zajęcia. 6. 6. Zapoznanie uczniów z zasadami ruchu drogowego i bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły, jak również podczas wakacji i wycieczek. 7. 7. Realizacja Ogólnopolskiego programu edukacyjnego Akademia Bezpiecznego Puchatka w klasach 1. 	<p>Wychowawcy</p> <p>Dyrekcja</p> <p>Nauczyciele, Pracownicy obsługi</p> <p>Pedagog szkolny</p>
--	---	---	---

	<p>Przeciwdziałanie wszelkim formom zachowań agresywnych oraz przemocy fizycznej, psychicznej, cyberprzemocy.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z kryteriami ocen z zachowania i systemem dyscyplinarnym szkoły. 2. Organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu, warsztatów, apeli poświęconych bezpieczeństwu w trakcie korzystania z mediów społecznościowych. 3. Prowadzenie godzin wychowawczych o tej tematyce. 4. Indywidualne rozmowy z uczniem prowadzone przez wychowawcę, psychologa, pedagoga szkolnego. 5. Prowadzenie rozmów z rodzicami uczniów. 6. Udostępnienie wykazu instytucji, do których można udać się z prośbą o pomoc. 7. Warsztaty z przedstawicielami Policji na temat zagrożeń w sieci. 8. Warsztaty edukacyjne dla rodziców na temat higieny cyfrowej, kontroli dzieci w sieci oraz odpowiedzialności rodzicielskiej. 	<p>Dyrektor Wychowawcy Nauczyciele Pedagog/Psycholog szkolny Nauczyciele Informatyki</p>
	<p>Współpraca z instytucjami pozaszkolnymi dbającymi o bezpieczeństwo i wspomagającymi zwalczanie agresji oraz przemocy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów. 2. Współpraca z przedstawicielami Policji, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, PCPR, OPS, kuratorami sądowymi i asystentem rodzin. 	<p>Dyrektor Wychowawcy Pedagog/Psycholog szkolny</p>

Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnego pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,

Działania ewaluacyjne będą polegały na:

- zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie,

Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu, oceniający rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z przeprowadzonej ewaluacji rada pedagogiczna zostanie zapoznana na zebraniu kończącym rok szkolny.

Opracowała: Patrycja Mróz, Renata Kotowska

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Zespołu Placówek Oświatowych w Parysowie został pozytywnie zaopiniowany i przyjęty :
na Radzie Pedagogicznej dnia oraz Uchwałą Rady Rodzicówprzez Samorząd Uczniowski dnia
.....

załącznik 1

Raport z diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących w Zespole Placówek Oświatowych w Parysowie

w roku szkolnym 2025/2026

• Wstęp

W pierwszym tygodniu września roku szkolnego 2025/2026 w szkole została przeprowadzona diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących, które wpływają na funkcjonowanie uczniów. Badanie miało na celu zebranie informacji od różnych grup – rodziców, uczniów oraz nauczycieli – w zakresie problemów wychowawczych, poczucia bezpieczeństwa, relacji rówieśniczych oraz występowania zachowań ryzykownych.

Ankiety zostały przygotowane przez zespół nauczycieli, a następnie udostępnione w formie elektronicznej poprzez dysk Google. Dzięki temu udało się zachować zasadę ekologicznego podejścia („eko szkoła”) poprzez rezygnację z drukowanych formularzy. Ankiety były wypełniane online, co pozwoliło na szybkie zebranie i analizę danych.

W badaniu wzięli udział:

- **rodzice uczniów** – którzy oceniali poczucie bezpieczeństwa dzieci, problemy wychowawcze oraz spójność działań szkoły z wartościami rodzinnymi,
- **uczniowie** – którzy oceniali atmosferę w szkole, relacje rówieśnicze, własne poczucie bezpieczeństwa oraz kontakty z dorosłymi,
- **nauczyciele** – którzy wskazywali problemy wychowawcze i czynniki sprzyjające prawidłowemu rozwojowi uczniów.
- **Analiza wyników ankiet**

1. Ankieta dla rodziców

Rodzice najczęściej wskazywali, że zagrożeniami w szkole są:

- **przemoc psychiczna** (wyśmiewanie, obrażanie, hejt),
- **agresja słowna** – wulgaryzmy, brak szacunku wobec dorosłych,
- **przemoc fizyczna** – bójki, popychanie
- **problemy emocjonalne** dzieci – niska samoocena, nieśmiałość, nerwowość, brak odporności na stres,
- **odrzućenie społeczne** – np. z powodu statusu materialnego, braku markowych ubrań,
- **niekontrolowane korzystanie z telefonów** – uzależnienie od urządzeń, cyberprzemoc,
- **spożywanie napojów energetycznych** i sięganie po e-papierosy.

Jednocześnie rodzice wysoko ocenili szkołę:

- 92,6% uznało, że dzieci czują się w szkole bezpiecznie,
- 77,8% uważa, że szkoła zauważa i reaguje na problemy uczniów,

- 96,3% rodziców potwierdziło, że program wychowawczo-profilaktyczny jest zgodny z wartościami społecznymi i rodzinnymi.

2. Ankieta dla uczniów

Uczniowie w większości deklarowali, że:

- mają dobre relacje z rodzicami (80,8%),
- mają zaufaną osobę, do której mogą się zwrócić w problemie (88,5%),
- lubią spędzać czas wśród rówieśników (80,8%).

Pozytywnie oceniono także atmosferę w klasach – ponad połowa uczniów stwierdziła, że jest dobra lub bardzo dobra.

Jednocześnie uczniowie zgłosili problemy:

- brak poczucia sprawiedliwości w ocenianiu,
- agresję rówieśniczą – zarówno psychiczną (wyśmiewanie, obrażanie), jak i fizyczną (popychanie, bicie),
- stosowanie wulgaryzmów i brak kultury osobistej,
- zjawiska hejtu i cyberprzemocy,
- przypadki odrzucenia i wykluczenia z grupy,
- obserwowane wśród rówieśników korzystanie z e-papierosów i napojów energetycznych.

3. Ankieta dla nauczycieli

Nauczyciele, oceniając sytuację wychowawczą, wskazywali, że:

- uczniowie często używają wulgaryzmów, brak im kultury osobistej,
- występuje brak konsekwencji w przestrzeganiu zasad,
- zdarzają się przejawy braku szacunku wobec dorosłych i rówieśników,

- strój uczniów bywa nieadekwatny do warunków szkolnych,
- część uczniów przejawia trudności emocjonalne i niską odporność na stres.
- dużym problemem jest cyberprzemoc oraz niekontrolowane korzystanie z telefonów.

Nauczyciele podkreślili jednak, że uczniowie wykazują wysoką świadomość zagrożeń wynikających z sięgania po narkotyki i alkohol, a eksperymentowanie z tymi substancjami jest znikome.

Z zebranych danych wynika, że:

- Najczęściej powtarzającym się problemem jest **agresja rówieśnicza** w różnych formach.
- Istotnym zagrożeniem są **zjawiska związane z cyberprzestrzenią**: hejt, cyberprzemoc, uzależnienie od telefonów.
- Obecne są zachowania ryzykowne, takie jak spożywanie napojów energetycznych i sięganie po e-papierosy.
- Uczniowie potrzebują wsparcia w zakresie radzenia sobie z emocjami, budowania odporności psychicznej, kształtowania samooceny i rozwijania kompetencji społecznych.
- Rodzice i nauczyciele dostrzegają potrzebę współpracy i wskazują na konieczność konsekwentnego egzekwowania zasad w szkole.
- Jednocześnie szkoła dysponuje silnymi czynnikami chroniącymi – dobrymi relacjami rodzinnymi, poczuciem bezpieczeństwa uczniów, pozytywną atmosferą w klasach i istnieniem osób zaufanych w środowisku szkolnym.

Diagnoza czynników ryzyka i chroniących

1. Czynniki ryzyka

a) Relacje rówieśnicze

- przemoc psychiczna (wyśmiewanie, obrażanie, izolowanie, hejt),
- przemoc fizyczna (bicie, popychanie),
- agresywne zachowania słowne, wulgaryzmy,
- odrzucenie i wykluczenie z grupy,
- wykluczenie z powodu statusu materialnego.

b) Funkcjonowanie szkolne

- poczucie niesprawiedliwego oceniania,
- łamanie zasad i brak konsekwencji w ich egzekwowaniu,
- brak autorytetu nauczyciela w oczach części uczniów,

- nieodpowiedni strój uczniów,
- brak systemowych regulacji w korzystaniu z telefonów.

c) Zdrowie psychiczne i dobrostan

- niska samoocena, nieśmiałość, nerwowość,
- brak odporności na stres i trudności emocjonalne,
- brak asertywności.

d) Zachowania ryzykowne

- spożywanie napojów energetycznych,
- korzystanie z e-papierosów i papierosów,
- cyberprzemoc i zagrożenia internetowe,
- dostępność niezdrowych przekąsek.

Czynniki chroniące

a) Relacje rodzinne i wsparcie

- bardzo dobre relacje uczniów z rodzicami,
- wysoki odsetek uczniów deklarujących możliwość rozmowy o problemach z bliskimi.

b) Relacje szkolne

- dobra lub bardzo dobra atmosfera w klasach,
- poczucie bezpieczeństwa w szkole,
- obecność osób zaufanych wśród dorosłych w szkole,
- chęć przebywania wśród rówieśników.

c) Wartości i profilaktyka

- program wychowawczo-profilaktyczny zgodny z wartościami rodzinnymi i społecznymi,
- świadomość szkodliwości alkoholu i narkotyków,
- podejmowanie przez szkołę działań w zakresie zdrowego stylu życia i przeciwdziałania agresji.

Wnioski i rekomendacje

1. Wzmocnić działania w zakresie przeciwdziałania agresji rówieśniczej, hejtu i cyberprzemocy.
2. Prowadzić systematyczne zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalne i społeczne uczniów.
3. Ujednolicić zasady dotyczące korzystania z telefonów, ubioru i przestrzegania regulaminów.
4. Rozszerzyć profilaktykę dotyczącą używek i napojów energetycznych.
5. Organizować programy wzmacniające tolerancję, akceptację i integrację klas.
6. Kontynuować współpracę z rodzicami, w tym pedagogizację w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

Przygotowały:

Patrycja Mróz

Angelika Całka

Renata Kotowska